

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД

Рев2 1397/2022
02.06.2022. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: др Драгише Б. Слијепчевића, председника већа, Јасмине Стаменковић и др Илије Зиндовића, чланова већа, у правној ствари тужиоца АА из ..., ког заступа пуномоћник Милош Зеловић, адвокат из ..., против туженог Јавно комунално предузеће „Чистоћа и зеленило“ Зрењанин, ког заступа пуномоћник Никола Реновица, адвокат из ..., ради накнаде нематеријалне штете, одлучујући о ревизији тужиоца, изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 154/22 од 02.02.2022. године, у седници већа одржаној дана 02.06.2022. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ ревизија тужиоца, изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 154/22 од 02.02.2022. године, као неоснована.

Образложење

Пресудом Основног суда у Зрењанину П1 860/2020 од 05.10.2021. године обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде нематеријалне штете на име претрпљеног душевног бола због наружености исплати износ од 80.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. У ставу другом одбијен је тужбени захтев тужиоца у делу преко досуђеног износа до траженог износа од 165.000,00 динара, за износ од 85.000,00 динара са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. У ставу трећем одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 154/22 од 02.02.2022. године усвојена је жалба туженог и преиначена првостепена пресуда Основног суда у Зрењанину у усвајајућем делу тако што је одбијен тужбени захтев тужиоца да се обавезе тужени да тужиоцу по основу накнаде нематеријалне штете због претрпљеног душевног бола због наружености исплати 80.000,00 динара са затезном каматом од пресуђења до исплате. У ставу другом преиначена је одлука о трошковима поступка и обавезан тужилац да туженом накнади трошкове парничног поступка. У ставу трећем одбијена је жалба тужиоца и потврђена првостепена пресуда у одбијајућем делу и у делу одлуке да тужилац сам сноси своје трошкове парничног поступка и обавезан је тужилац да туженом накнади трошкове жалбеног поступка (став 4).

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, погрешне примене материјалног права и погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања.

Испитујући побијану другостепену пресуду у границама ревизијских навода у смислу одредбе члана 408. ЗПП, Врховни касациони суд је утврдио да је ревизија тужиоца неоснована.

У поступку доношења другостепене пресуде није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни касациони суд пази по службеној дужности. Није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП, на коју се паушално указује ревизијом тужиоца.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог од 1996. године до 2017. године, када је пензионисан. Тужилац је дана 28.02.2013. године претрпео повреду на раду код туженог и то тешку телесну повреду у виду отворених рана, пресечених тетива и прелома другог, трећег, четвртог и петог прста десне шаке. Тужилац је носио имобилизацију шест недеља, а потом је упућен на рехабилитацију, где је провео 35 дана. Према налазу специјалисте пластичне и реконструктивне хирургије, тужилац има локалне контрактуре прстију од другог до петог у ПИП и ДИП зглобовима, док у пределу МЦП зглобова не може да формира песницу. На основу налаза вештака судске медицине утврђено је да настали деформитет тужиоца представља наруженост средњег степена, који је лако уочљив и видљив. Описане промене код тужиоца изазивају узнемиравајућа осећања уз избегавање социјалних комуникација и активности које се обављају са обе руке. Вештак судске медицине неуропсихијатар изјаснио се да код тужиоца и даље постоје описане промене и да због тога и данас трпи душевне болове услед наружености. На основу налаза судског вештака за неурохирургију утврђено је да је лечење тужиоца трајало у периоду од 28.02.2013. године до 10.12.2013. године и да је након 12 месеци од повређивања стање код тужиоца дефинитивно и сматра се трајним након 28.02.2014. године. Тужилац је поднео тужбу дана 25.06.2020. године.

Полазећи од тако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд обавезује туженог да тужиоцу накнади нематеријалну штету због претрпљених душевних болова услед наружености, процењујући висину правичне накнаде на износ од 80.000,00 динара. Првостепени суд је становишта да тужилац и данас трпи душевне болове услед наружености, па услед наведеног није протекао рок из члана 376. ЗОО за потраживање накнаде проузроковане штете по основу претрпљених душевних болова на име наружености.

Другостепени суд не прихвата такав материјалноправни закључак првостепеног суда и насупротив првостепеном суду, налази да је потраживање тужиоца по основу накнаде штете застарело. Полазећи од тога да потраживање накнаде штете застарела за три године од дана када је оштећеник дознао за штету или за лице које је штету учинило, у смислу одредбе члана 376. став 1. ЗОО, другостепени суд налази да је почетак рока застарелости почео да тече од дана када је тужиочево стање постало дефинитивно и сматрало се трајним, а то је према налазу судског вештака специјалисте неурохирургије 28.02.2014. године, односно 12 месеци након повређивања. Како је од

тог тренутка до дана подношења тужбе 25.06.2020. године протекао субјективни рок од три године, као и објективни рок од пет година из члана 376. став 2. ЗОО другостепени суд налази да је тужиочево потраживање за накнаду штете застарело.

Врховни касациони суд прихвата као правилно правно становиште другостепеног суда.

Накнада проузроковане штете може се захтевати у оквиру субјективног рока од три године и у оквиру објективног рока од пет година. Субјективни рок од три године рачуна се од дана када је оштећеник дознао за штету и за лице које је штету учинило, у складу са одредбом члана 376. став 1. ЗОО, док потраживање застарева у сваком случају за пет година од када је штета настала, сходно ставу 2. исте одредбе. Под сазнањем за штету подразумева се и сазнање за њен обим и висину. Када је у питању потраживање накнаде проузроковане штете за претрпљене душевне болове због наружености релевантан моменат је када је оштећени постао свестан да даље лечење не доприноси смањењу трајних штених последица. То је моменат када је оштећеном саопштено да су последице повређивања постале трајне, без обзира да ли је лечење даље настављено. На основу налаза вештака судске медицине и неурохирургије утврђено је да је након 12 месеци од повређивања стање код тужиоца постало дефинитивно и да се од тог момента стање сматра трајним, односно након 28.02.2014. године. Тужилац је до тог тренутка завршио лечење и терапију и констатовано је његово коначно стање на основу налаза специјалите класичне и реконструктивне хирургије од 10.12.2013. године. Стога је правилан закључак другостепеног суда да је тужилац у смислу одредбе члана 361. став 1. ЗОО од тог момента имао право да захтева испуњење обавезе, односно да тражи накнаду проузроковане штете. Како је од означеног датума када је стање тужиоца постало трајно па до подношења тужбе протекао субјективни рок од три године, као и објективни рок од пет година, следи да је правилан закључак другостепеног суда да је потраживање тужиоца застарело.

Без утицаја је ревизијски навод тужиоца да тужилац и данас трпи душевне болове због наружености, изазване претрпљеном повредом на раду код туженог. Према становишту ревидента, рок застарелости је требало рачунати од оног тренутка када су престали душевни болови изазвани наруженошћу, што би у конкретном случају било након налаза вештака, сачињеног у овом поступку дана 16.09.2021. године. Насупрот ревизијским наводима, тужилац је своје право на накнаду нематеријалне штете због претрпљених душевних болова због наружености могао остваривати од тренутка када је његово стање постало трајно, тачније од сазнања да су последице повређивања постале трајне. Околност да тужилац и данас трпи душевне болове због наружености, услед наступања тог деформитета, није од утицаја на тужиочево право на накнаду штете. Накнада штете се може остварити у законом прописаним роковима, а по протеклу тих рокова застарева. Стога, протеклом тих рокова није се угасило само право, већ могућност да се то право оствари принудним путем. У супротном, не би постојало никакво временско ограничење у ком би поверилац могао остваривати своје право да захтева испуњење обавезе. Институт застарелости управо то онемогућава, предвиђајући време у оквиру кога се може правним путем заштити право, као и од ког момента застарелост почиње да тече.

Стога, Врховни касациони суд оцењује изнете ревизијске наводе тужиоца неосновним.

У складу са изнетим, Врховни касациони суд је одбио ревизију тужиоца као неосновану, применом одредбе члана 414. став 1. ЗПП.

**Председник већа-судија
др Драгиша Б. Слијепчевић,с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић